

Zakrzewski W. W. Listy osobne (1776)

XVIII.3.397

W O J C I E C H
W I J O C I A
Z A K R Z E W S K I

Obchodny Instytut Wydawniczy, Katedra Bibliologii
Central Library Foundation

W O Y C I E C H
W Y S S O G O T T A
Z A K R Z E W S K I.

Obojga Prawa Nauczyciel, Kustosz Katedralny y
Officyał Generalny Poznański.

Kommissya nad Szpitalami. przez ostatni Sejm wyznaczona gdy nowe o Osobach żebraniną żyjących przedsięwzięła zarządzenie. y to do wiadomości publiczney przez Uniwersał moc Ordynacyi mający, względem żebraków, pod Dniem 25 Miesiąca Maia Roku bieżącego, wydała. Ażeby to zarządzenie y rozrządzenie ku powszechney wygodzie, we wszystkich Dyeczyi tuteyszey mieyscach y Parafiach, skutek swoy wzięło dla zapobieżenia liczności Osob robić mogących, a dobrowolnie w żebraninie iedynie sobie smakujących, y nią się szczegulnie bawiących, łatwieyszego zaś sposobu wypralzenia sobie Jałmużny niezdolnym, nędznym, kalekom, lub słabością sił dla narości zwątłonym ludziom, y oraz obwieszczono było przez które, większa ku bliźnim gorliwość, prędzje y łatwieysze na prawdziwie żywności pragnących

)IC

wzgle-

względy, ópatrzone bydź mogą. Zaczym aby przepisane od wzwyż wspomnioney Przeświętney Kommissyi obowiązki, w następujących Artykułach, z Ambon, ku uwiadomieniu publicznemu ogłoszone, dopełnione y ukuteczne były. Mocą Urzędu Naszego nakazujemy y zalecamy. A te są =

1mo. Ponieważ namienionym (w Uniwersale) Statutem na cały Kray uchwalonym sposob żywienia się z iałmużny ubogim, ale tym tylko, ktorzy przez starość lub inne przypadki siły utraciwszy, niemają innego sposobu do wyżywienia się, iest pozwolony, a takich iałmużnami wspomagać, y wspomniona miłość, y Prawa Cywilne pobudzaią; więc przerywając cierpienie nieporządne nad ubogimi bez uczynienia między nimi różnice litości, która była przyczyną, że pod wolność Statutową podrzywali się ludzie swawolni, robić na chleb niechcący y tak gospodarstwo, służbę porzuciwszy, z choremi, kalekami bez sposobu do życia y zarobienia sobie na nie będącemi dotąd żebrali, y miłosierdzia nad sobą zwywali, chociaż wprawdzie tego nie byli y nie są warci, więc Statut wzmiankowany y Konfytucya Anni 1588. tym tylko osobom służące, ktorzy przez starość lub inne przypadki, zdrowie utraciwszy, nie mają sposobu innego utrzymywania się, a zatym żebrać, y o iałmużnę prosić muszą, wykonanym widzieć chce, a to sposobem niżej opisanym. Innym zaś osobom obojga płci, tak Stanu Szlacheckiego, iako też Mieyskiego y Chłopskiego, tym więcej zaś zagranicznym, ktorzy do roboty y służby są zdaterni, iałmużna dawana bydź niema, owszem żebranina pod karą niżej wyrażoną zabraniana bydź powinna.

2do. Aby zaś każdy iałmużny prawdziwie potrzebujący, publiczności był znaiomy, po Miastach większych y mniejszych Krolewskich, Duchownych y Szlacheckich, do swych Magistratow udać się y pozwolenia żebraniny żądać powinien, a Magistraty każdego Miasta większego, przybrawszy Doktora lub Cyrulika, po mniejszych zaś Miastach, gdzie nietak liczne pospoliwo znayduie się, same Magistraty z wiadomości własney żądającego wolności żebraniny examinaować powinny, uznawszy zaś przez examen, iż siły wżądającym przez Starość, lub inne przypadki nie są do robot, ani żadney służby zdadne, takiego przez instrument na piśmie zaświadczą, y w swoim Mieście, czyli Miasteczku temuż żebraniny dozwolą. Po Wsiach zaś, Krolewskich Duchownych y Szlacheckich, każdy ubogi y żebraniny potrzebujący, do Plebana swey Parafii, Dziedzica lub Possessora, lub Ekonomy Wsi, w ktorey bawi, udać się, y podobnie instrument pozwolenia żebraniny w teyże wsi na piśmie mieć powinien. Takowe instrumenta zaświadczenia, y żebraniny pozwolenia mający, ubodzy wychodzić z domu, na insze miasta, miasteczka, lub wieś będą mogli, niekońcem iednak iałmużny y żebraniny, lecz dla tego.

że

że gdy do Kościołów Parafialnych y Klasztornych odtąd innych
działów do usługi y krukty, tylko wspomniane zaświadczenia ma-
żących, brać nie będzie się godziło, żeby przy tychże Kościołach y
y krukach miejsce uprosić sobie, y tam na przyszły czas zostawać
mogli. Aby zaś oprócz pisania pozwalającego iałmużny, tym ina-
ndniey od każdego iałmużnika prawdziwy ubogi mógł być rozeznany,
zaraz przy instrumentach dozwoleń iałmużny, ma onemu być
dana tabliczka mała, z blachy lub z drzewa z napisem y podpisem
dającego, ubogi N. z Parafii N. ma atestacyą y pozwolenie zebra-
nia iałmużny 1. N. którą to tabliczkę każdy ubogi na tasiemce lub
sznurku, na wierzchu odzieży nosić powinien, y o tę co, Rok inszą
starać się.

3to. Takie osoby wolnością iałmużny instrumentowane, y
znaczkami opatrzone, każda w swej Parafii miejscu na zawsze zo-
stawać, a do innych Parafii przechodzić nie mają.

4to. Zebrzącym bez takowych atestacyi czyli pozwolenia, y
znakow zewnętrznych, nietylko iałmużny dawać nie należy, lecz
podług Praw dawnych, wolno ich każdemu będzie łapać, y do wszel-
kich robot swych zażywać, lub do Starostw miejscowych na pu-
bliczne roboty fortec, kanałow, y inne oddawać.

5to. Każdego zaś stanu ubodzy, a mianowicie Urodzenia Szla-
checkiego, ci, którzy swych krewnych mają majątnych, gdy z obo-
wiązkow naturalnych od nich być mogą opatrywani, u tychże kre-
wnych sustentacyi dopraszać się, y u nich siedzieć, a zatym y do
nich odsyłani być powinni.

6to. Nad to gdy Konstytucya 1588, exekucyą Statutu 1496,
w tey materii stanowionego, wszelkim Urzędom y Subselliom pod
rygorem Sta Grzywien *contra negligentes Officiales* zleciła, zaczym
ten sam obowiązek na Urzędy Starościńskie, Miejskie y inne, kto-
rym z Prawa według miejsca przynależy, każdemu przypomina.

7mo. Aby zaś takie rozrządzenie nieodwłoczne miało po
wszystkich Woiewodztwach skutecznienie, one po wszystkich Gro-
dach y Urzędach Miejskich oblatować, po Miastach większych *ad*
sonum tubæ, a zaś po Miastach mniejszych y po Wsiach z Ambon pu-
blikować dysponie, y czas od publikacyi takowych biorąc Nie-
dziel cztery dla zyskiwania prawdziwie ubogim atestacyi, y znaczkow
zewnętrznych wyznacza, po upłynieniu ktorego czasu, każda
osoba zebraniny bez atestacyi y znaku danych używająca, ma być
podług

podług punktu czwartego imana, y do robot po Miałtach y Wsiach używana, á gdzieby ná robocie dla takiego tułacza y próżniaka zbywało, tedy z mieysca takiego, gdzie się znayduie, powinien bydz wygnany, á jeżeliby drugi raz po wygnaniu powrocił, y żebraniny używał, plagami y utratą majątku karanym bydz ma. =

Te tedy w zwyż wyrażone Artykuły, od Prześwietney Kommissyi wydane, wszelkiemu kraiu Obywatelstwu, á osobliwie tym, do ktorých toż ukutecznienie ma się y powinno ściagać, á żeby tym wiadomsze było, wszystkich Jch Mciow Xięży Proboszczow, Plebanow, lub na Jch mieyscu będących Kapłanow, áby zaraz za odebraniem ninieyższego rozrządzenia, z Ambon ogłosić, starali się, obowiazujemy, dla więkzey tego wszystkiego Wiary, Proceśs ninieyższy ręką własną podpisany, y pieczęcią Naszą stwierdzony, wydrukować, y po wszystkich Kościołach *Via Curjoria* rozelać, przykazaliśmy, Dan w Poznaniu Dnia 11. Miesiáca Lipca 1776.

WOYCIECH Wyssogotta **ZAKRZEWSKI**
Kustosz Katedralny, y *Officyal* Generalny
Poznański. mpp.

WYKAZ DZIAŁA

Wydawnictwo Państwowe Zakład Wydawnictw Literackich
ul. Chałubińskiego 1, 01-645 Warszawa
tel. 022 629 41 00, 629 41 01, 629 41 02, 629 41 03, 629 41 04, 629 41 05, 629 41 06, 629 41 07, 629 41 08, 629 41 09, 629 41 10, 629 41 11, 629 41 12, 629 41 13, 629 41 14, 629 41 15, 629 41 16, 629 41 17, 629 41 18, 629 41 19, 629 41 20, 629 41 21, 629 41 22, 629 41 23, 629 41 24, 629 41 25, 629 41 26, 629 41 27, 629 41 28, 629 41 29, 629 41 30, 629 41 31, 629 41 32, 629 41 33, 629 41 34, 629 41 35, 629 41 36, 629 41 37, 629 41 38, 629 41 39, 629 41 40, 629 41 41, 629 41 42, 629 41 43, 629 41 44, 629 41 45, 629 41 46, 629 41 47, 629 41 48, 629 41 49, 629 41 50, 629 41 51, 629 41 52, 629 41 53, 629 41 54, 629 41 55, 629 41 56, 629 41 57, 629 41 58, 629 41 59, 629 41 60, 629 41 61, 629 41 62, 629 41 63, 629 41 64, 629 41 65, 629 41 66, 629 41 67, 629 41 68, 629 41 69, 629 41 70, 629 41 71, 629 41 72, 629 41 73, 629 41 74, 629 41 75, 629 41 76, 629 41 77, 629 41 78, 629 41 79, 629 41 80, 629 41 81, 629 41 82, 629 41 83, 629 41 84, 629 41 85, 629 41 86, 629 41 87, 629 41 88, 629 41 89, 629 41 90, 629 41 91, 629 41 92, 629 41 93, 629 41 94, 629 41 95, 629 41 96, 629 41 97, 629 41 98, 629 41 99, 629 41 00

Wydawnictwo Państwowe Zakład Wydawnictw Literackich
ul. Chałubińskiego 1, 01-645 Warszawa
tel. 022 629 41 00, 629 41 01, 629 41 02, 629 41 03, 629 41 04, 629 41 05, 629 41 06, 629 41 07, 629 41 08, 629 41 09, 629 41 10, 629 41 11, 629 41 12, 629 41 13, 629 41 14, 629 41 15, 629 41 16, 629 41 17, 629 41 18, 629 41 19, 629 41 20, 629 41 21, 629 41 22, 629 41 23, 629 41 24, 629 41 25, 629 41 26, 629 41 27, 629 41 28, 629 41 29, 629 41 30, 629 41 31, 629 41 32, 629 41 33, 629 41 34, 629 41 35, 629 41 36, 629 41 37, 629 41 38, 629 41 39, 629 41 40, 629 41 41, 629 41 42, 629 41 43, 629 41 44, 629 41 45, 629 41 46, 629 41 47, 629 41 48, 629 41 49, 629 41 50, 629 41 51, 629 41 52, 629 41 53, 629 41 54, 629 41 55, 629 41 56, 629 41 57, 629 41 58, 629 41 59, 629 41 60, 629 41 61, 629 41 62, 629 41 63, 629 41 64, 629 41 65, 629 41 66, 629 41 67, 629 41 68, 629 41 69, 629 41 70, 629 41 71, 629 41 72, 629 41 73, 629 41 74, 629 41 75, 629 41 76, 629 41 77, 629 41 78, 629 41 79, 629 41 80, 629 41 81, 629 41 82, 629 41 83, 629 41 84, 629 41 85, 629 41 86, 629 41 87, 629 41 88, 629 41 89, 629 41 90, 629 41 91, 629 41 92, 629 41 93, 629 41 94, 629 41 95, 629 41 96, 629 41 97, 629 41 98, 629 41 99, 629 41 00

WYKAZ DZIAŁA
Książki, Karty, Karty, Karty
Warszawa 1950

